

החוג לסייעוד ע"ש צ'ריל ספנסר
תכנית אחיות חרדיות מוסמכות המשלימות לתואר ב"א במבח"ר בני-ברק

שם קורס: מצבי טראומה ופוסט טראומה – היבטים נפשיים

מספר קורס: 290.1835

שנה א', סמסטר ב'

שנה"ל תשע"ב 2011-12

שם מרצה: דר' גילי פלג

היקף שעות: 2 ש"ש

היקף נקודות זכות: 2

תנאי קדם: אין

מועד הקורס: יום ב' 15:30-17:00

שעות קבלה: בתיאום מראש ביום הלימוד.

דוא"ל: gillypel@bezeqint.net

מטרת הקורס:

- הקניית ידע תיאורטי וקליני בנושא הטראומה הנפשית והחשיפה ללחץ קיצוני.
- הגדלת המיומנויות המקצועיות של איש הטיפול במפגשו עם נפגעי טראומה.
- הרחבת המודעות העצמית של איש הטיפול באשר לנושא הטראומה והפוסט טראומה.

דרישות הקורס:

- קריאת חומר ביבליוגרפי.
- החומר המצויין בסילבוס כקריאה נילוות, משמעו, שהוא מלווה את החומר הנלמד בכיתה.
- החומר המצויין כקריאה עצמאית, אינו נלמד בכיתה באופן מלא והינו חומר חובה לבחינה.
- כל החומרים המצויינים בסילבוס רלוונטיים לבחינה** (לכן כדאי לקרוא באופן שוטף במהלך הסמסטר ולהימנע מעומס קריאה גדול לקראת הבחינה).

ב. נוכחות חובה. היעדרות מעל 20% לא תאפשר לגשת למבחן.

ג. מבחן מסכם בסיום הקורס.

הציון הסופי בקורס יורכב מ: 100% מבחן מסכם.

פירוט נושאי הקורס וקריאה נלווית:

אירועי חיים מלחיצים, אירועים טראומטיים, טראומה, טראומה ממוקדת.
קריאה נלווית:

- American Psychiatric Association (1994). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders DSM-IV*. "A.S.R."; "A.S.D."; "P.T.S.D.". Washington DC: APA.

• נוי, ש. (2000). *מצבי לחץ טראומטיים*. פרק ראשון: הטראומה וגורמיה, עמ' 23-59. ירושלים: שוקן.

תגובה פוסט טראומטית A.S.D. . הפרעת דחק אקוטית P.T.S.D.

קריאה נלווית:

- הרמן-לואיס, ג. (1992). *טראומה והחלמה*. פרק שני: אימה, עמ' 50-70; פרק שלישי: ניתוק, 71-96. תל אביב: עם עובד.

מאפייני טראומה ממושכת. תסמונת הטראומה הכרונית.

קריאה נלווית:

- הרמן-לואיס, ג. (1992). *טראומה והחלמה*. פרק רביעי: שבי, עמ' 97-120. תל אביב: עם עובד.

תגובת דחק אקוטית: תגובת קרב.

קריאה נלווית:

- נוימן, מ. (1995). פרק יג': המצבים הנפשיים התגובתיים, תגובת הקרב. בתוך: ח. מוניץ (עורך), *פרקים נבחרים בפסיכיאטריה* (עמ' 275-282). תל אביב: פפירוס.

החברה הישראלית על רקע הטרור.

קריאה עצמאית:

- תובל-משיח, ר., שלו, א. (2005). אפידמיולוגיה של תגובות נפשיות בקרב מבוגרים לפיגועי הטרור בישראל. בתוך: א. זומר וא. בלייך (עורכים), *בריאות הנפש בצל הטרור: הניסיון הישראלי* (פרק 2, עמ' 54-29). תל אביב: הוצאת רמות-אוניברסיטת תל-אביב.

טראומה על רקע פציעה גופנית

קריאה עצמאית:

- קליין, א., אידר, נ. קורן, ד. (2005). "הפצעים עברו, הטראומה לא": תגובות פוסט-טראומטיות בעקבות פציעה גופנית, וההשלכות לגבי התערבות. בתוך: א. זומר וא. בלייך (עורכים), *בריאות הנפש בצל הטרור: הניסיון הישראלי* (פרק 6, עמ' 155-131). תל אביב: הוצאת רמות-אוניברסיטת תל-אביב.

טראומה מורכבת: התעללות בילדים.

קריאה נילוות:

- הרמן-לוואיס, ג. (1992). טראומה והחלמה. פרק חמישי: התעללות בילדים, עמ' 121-143. תל אביב: עם עובד.

קריאה עצמאית:

- בר-גיא, נ. (2001). השפעותיה של התעללות בשנות הילדות על פסיכופתולוגיה במבוגרים. שיחות, 15(3), 180-194.

טראומה מורכבת: התעללות מינית בילדות.

קריאת מומלצת:

- זליגמן, צ. (2004). מבוא לגילוי עריות: אין אמת, ואין חסד, ואין רחמים. מתוך: צ. זליגמן וז. סלומון (עורכות), הסוד ושברו: סוגיות בגילוי עריות (עמ' 40-15). הוצאת הקיבוץ המאוחד: תל-אביב.

קריאה עצמאית:

- פדואה, א. (2004). הגוף מדבר: נושאים בטיפול רפואי בשורדות בוגרות של התעללות מינית בילדות. מתוך: צ. זליגמן וז. סלומון (עורכות), הסוד ושברו: סוגיות בגילוי עריות (עמ' 497-483). הוצאת הקיבוץ המאוחד: תל-אביב.

טראומטיזציה משנית.

קריאה עצמאית:

- אילון ע. (2005). היערכות של צוות קטן לסיוע נפגעים מרובים: מודל המניפה בהתערבות באזורי אסון. בתוך: א. זומר וא. בלייך (עורכים), בריאות הנפש בצל הטרור: הניסיון הישראלי (פרק 14, עמ' 406-402). תל אביב: הוצאת רמות-אוניברסיטת תל-אביב.

באיחולי למידה מעשירה ופורייה!